

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Pîntescu Nicolae xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 29.07.2016 - 13.02.2017;

Instanță de apel: 27.03.2017 - 18.10.2017;

Instanță de recurs: 13.07.2018 - 26.09.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Central din 13 februarie 2017, Pîntescu Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. e), f) Cod penal, la 6 ani închisoare, fără amendă, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 16 noiembrie 2015, fiindu-i aplicată pedeapsa definitivă 7 ani închisoare, fără amendă, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate ce ține de administrarea bunurilor altei persoane pe termen de 2 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Pîntescu Nicolae, la 04 iulie 2016, aproximativ la ora 00:25, aflându-se pe xxxxx, în mod deschis a sustras de la Onța Mihail, o brățară din aur cu masa de 12,5 gr., de tip „Bismark”, în valoare de 7 500 lei, după care a părăsit locul infracțiunii, cauzându-i părții vătămate Onța Mihail un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 7 500 lei.

3. *Avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului* a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a invocat că, în cadrul cercetării judecătorești, inculpatul Pîntescu Nicolae vinovăția nu a recunoscut-o, declarând că la 03 iulie 2016, ora 21:00, s-a întâlnit cu Onța Mihail care era în stare de ebrietate. Ultimul a cerut de la el telefonul, deoarece al său era descărcat. A observat că Onța Mihail era cu mâna tăiată, avea o vânătaie, deoarece se bătuse cu tatăl său. După aceasta, Onța Mihail a stricat telefonul lui Pîntescu Nicolae, din care motiv inculpatul a solicitat să-i dea brățara de pe mână ca recompensă pentru telefonul stricat, după care a plecat cu Potîng Oleg.

Declarațiile inculpatului sunt confirmate prin declarațiile martorilor Potîng Oleg și Ciobanu Nicoleta, prin urmare prima instanță s-a bazat doar pe declarațiile părții vătămate care urmau a fi apreciate critic, deoarece sunt divergente.

Respectiv, de către partea acuzării nu au fost prezentate probe pertinente și concludente ce ar confirma vinovăția inculpatului.

3.1. Inculpatul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că, nu au fost prezentate probe ce ar confirmă că dânsul a comis infracțiunea.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017, pronunțată integral la 15 noiembrie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, soluția primei instanțe cu referire la vinovăția inculpatului Pîntescu Nicolae este pe deplin justificată, or, vina acestuia a fost dovedită integral prin probele administrate, și anume: declarațiile părții vătămate Onța Mihail, martorilor Ciobanu Nicoleta și Potîng Oleg, raportul de expertiză medico-legală nr.3138 din 04.06.2016, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 04.07.2016, procesele-verbale de ridicare din 04.07.2016 și 07.07.2016, procesul-verbal de examinare a obiectului din 07.07.2016 și procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 07.07.2016.

Sub egida împrejurărilor de drept, raportate la cele de fapt, instanța de apel a considerat că încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Pîntescu Nicolae este corect efectuată, fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, concluzie bazată pe probe administrate, cercetate în ședința primei instanțe și verificate pe parcursul judecării cauzei în instanța de apel.

În viziunea instanței de apel au fost declarative și formale argumentele atât ale inculpatului Pîntescu Nicolae, cât și ale avocatului său, cu referință la faptul că nu au fost prezentate probe pertinente și concludente ce ar confirma vinovăția inculpatului. Deși inculpatul a declarat că nu a sustras în mod deschis brățara de la partea vătămată Onța Mihail, acesta în declarațiile sale nu a menționat cum a ajuns în final bunul la el, de vreme ce, tot din declarațiile inculpatului reiese că partea vătămată a refuzat de câteva ori să-i dea brățara în schimbul recompensării telefonului pretins deteriorat.

Totodată, instanța de apel a reținut că părții vătămate Onța Mihail, în momentul depozitării în mod deschis de brățară, i-au fost aplicate leziuni corporale, fapt confirmat de însăși partea vătămată în cadrul cercetării judecătorești, precum și prin raportul de expertiză medico-legală nr.3138 din 04.06.2016.

Ca neîntemeiate au fost respinse și argumentele inculpatului precum că, Onța Mihail a lovit cu telefonul lui în bordură și i-a deteriorat ecranul, deoarece acestea se contrazic cu declarațiile martorului Potîng Oleg care a remarcat că nu a observat careva deteriorări vizibile la telefonul lui Pîntescu Nicolae.

4.2. La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a indicat că, concluzia primei instanțe este corespunzătoare stării de drept și întemeiată din punct de vedere al principiilor și criteriilor stabilirii pedepsei penale.

La fel, instanța de apel a indicat că, lipsesc careva împrejurări care ar genera aplicarea față de inculpat a unei pedepse mai blânde, or, infracțiunea comisă se califică ca fiind una gravă, inculpatul anterior a fost condamnat, antecedente penale nefiind stinse, la locul de trai se caracterizează negativ.

5. Inculpatul, la 21 iunie 2018, 25 iunie 2018 și 11 septembrie 2018, a contestat

cu recursuri ordinare (5 recursuri) decizia, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea recursului a invocat că recunoaște vina integral și se căiește de cele comise. A fost dus în eroare de către avocat deoarece acesta i-a indicat să nu recunoască vina, în caz contrar el ar fi recunoscut vina încă în cadrul urmăririi penale.

Prejudiciul material și moral a fost recuperat, iar partea vătămată careva pretenții de ordin material sau moral față de el nu are.

Subsidiar a invocat că, are părinții pensionari și un copil minor la întreținere, se află în penitenciar de 2 ani și are o caracteristică bună.

6. Asupra recursurilor declarate, a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind declarate peste termen, or, inculpatul a omis termenul de 30 de zile de declarare a recursurilor, stabilit prin prisma art.422 Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 18 octombrie 2017 (f.d.4-7 vol. II), cauza penală în ordine de apel a fost examinată în lipsa inculpatului Pîntescu Nicolae, din motiv că acesta refuzat să fie escortat în ședința de judecată.

La 15 noiembrie 2017, a fost pronunțată decizia integrală, la fel în lipsa inculpatului Pîntescu Nicolae (f.d.7 vol. II), iar potrivit scrisorii de expediere, se constată că la 17 noiembrie 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa inculpatului, deținut în Penitenciarul nr.13 - Chișinău, copia deciziei motivate (f.d.27 vol. II).

Ulterior, nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul depune la 21 iunie 2018, 25 iunie 2018 și 11 septembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, 5 recursuri ordinare în secția documentare procesuală a cauzelor penale a Curții Supreme de Justiție (f.d.42-43, 48-49, 52-53, 56, 60, vol. II), însă fără a invoca careva motive privind omiterea termenului de recurs.

În contextul celor statuate, instanța de recurs amintește că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut și având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din

dreptul de a exercita calea de atac.

În aceeași ordine de idei, art.230 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, prevede că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Potrivit prevederilor art.231 alin.(2) și (3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Conform alin.(5) art.231 Cod de procedură penală, dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, cauza Ponamaryov vs Ucraina, 3236/03, (hotărârea din 03 aprilie 2008), dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval de timp considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice.

Deci, raportând cauzei textele de procedură penală indicate mai sus, Colegiul reține, că în speța discutată termenul de declarare a recursului ordinar a fost omis de către recurent. Acesta a declarat recurs ordinar peste 7 luni de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Totodată, în situația când instanța de recurs dispune inadmisibilitatea recursului ca fiind tardiv, aceasta nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din care motiv nu există temei de a se verifica legalitatea deciziei instanței de apel.

Astfel, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.422, 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursurile declarate sunt inadmisibile, deoarece sunt declarate peste termen.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul *Pîntescu Nicolae xxxxx*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2017, în propria cauză penală, deoarece sunt declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 octombrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac